ఆడతోడు

"నా కిక్కడ బొత్తిగా తోచడంలేదు" అంది జయలక్ష్మి.

"నాలాంటి పెద్ద బఫూన్ ఇంట్లో వుండగా ఆమాట నీ నోట రావడం పెద్ద ఇన్సల్ట్!"

ఫకాలున నవ్వింది జయలక్ష్మి.

"మీరు బఫూనేమిటి ?"

"నువ్వేగా నాకు పేరు పెట్టించింది. కాలేజీలో - బఫూనులాగా ఆ రంగు చొక్కాలేమిటని"

జయలక్ష్మి సిగ్గుతో తలవంచుకుంది. నిజంగానే కాలేజీలో చేరిన కొత్తల్లో అయన్ని చూడగానే నవ్వొచ్చింది తనకి రంగురంగుల చొక్కా వేసుకుని తిరుగుతుంటే.

"జూనియర్లుగా ఉన్న ఆడపిల్లల మాటలను మన్నించుము" అన్న సూత్రం ఎరుగున్నవాడిని కావడాన వెంటనే ఆ చొక్కాలు మానేశాను"

"ఏమా సూత్రం ఏమా వివరం ?"

"మన క్లాసు మేట్స్‌ని చేసుకుందామంటే సుమారుగా మన వయస్సు వాళ్ళే అయుంటారుకదా ? అటువంటి పెళ్ళి చేసుకుంటామంటే వరహీనమని పెద్దలు దొక్క చింపుతారు కదా ? కనుక మగాడి చూపు ఎప్పుడూ జూనియర్లమీద ఉండాలి. వాళ్ళమాట చెవిన వేసుకోవాలి. ఈ నగ్నసత్యం తెలిసిన వాడివి కనక నీ మాట అక్షరాలా పాటించి ధన్యుడ నయ్యాను."

14-4-67 ఆంధ్రజ్యోతి వారపత్రిక ప్రారంభసంచిక

"ఏమిటో అనుకున్నాను – అసాధ్యులు సుమండీ ?"

"థాంక్స్"

"ఇంతకీ నా ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పలేదు మీరు."

"వెయ్యి మరి"

"ఇందాకనే వేశాను–నాకేం తోచడం లేదిక్కడ అని చెప్పలా ?"

"అది ప్రశ్న కాదమ్మడూ. అందుకే ఈ కాలేజీలంటే నాకు చెడ్డ చిరాకు. చూడు. ఎంతసేపు వాళ్ళే ప్రశ్నలు వేయడంవలన మనలో కళ నశించిపోయి నీలాంటి బ్రిలియంట్ గర్ల్స్‌కి కూడా ఏదిప్రశ్నో ఏదికాదో తెలియని స్థితిలో ఉంది...."

"సోది"

"కరెక్ట్. సోది చెప్పి...."

"వాళ్ళుకాదు–మీరు చెబుతున్నది" దెబ్బతిని పోయాడు కృష్ణ మూర్తి.

మూతి ముడుచుకుని కూర్చున్న భర్తని చూస్తే జాలి వేసింది జయ లక్ష్మికి.

"అంతా పసిపిల్లాడితంతు "అనుకుని" మరి నే చెప్పినది పట్టించు కోకుండా ఊరికే మాట్లాడతారాయె....నాకీ ఇంట్లో తోచడం లేదండీ" అంది గోముగా. కరిగాడు కృష్ణమూర్తి.

"ఎందుకని ?"

"మాట్లాడేందుకు ఎవరయినా లేకపోతే ఎలాగండి ? లంకంత ఇల్లాయె ; బిక్కు బిక్కుమంటూ"

"నే లేనూ ?"

"మీరు పొలం అంటూ వెడతారాయె ;"

"అమ్మ లేదూ ?"

"సరే, 'వత్తులు చేయుట, వ్రతమునకు ఉద్దీపన చేయకపోయిన కలుగు నష్టములు' చెప్పించుకోవాలి అత్తయ్యతో. ఆ పని ఈ వరకే చాలా సార్లయింది."

"నాన్నగారు లేరూ ?"

"ఖర్మం. నే నెప్పుడయినా మామయ్యగారితో మాట్లాడతానా ?"

"తప్పు అమ్మడూ. అలా పెద్దవాళ్ళతో పోట్లాడకూడదు ఇంతకీ ఎందుకు పోయాయట మీ కిద్దరికీ మాటలు ?"

"సిగ్గులేకపోతే సరి...."

"ఎవరికి – నాన్నగారికే ?"

"హవ్వ. అత్తయ్య వింటే చెప్పుచ్చుకుంటారు...."ఆయనకి లేదు"

"మరెవరికి ?"

నవ్వుతూ "మీకే" అంది.

"అమ్మోయ్" పెద్దగా అరిచాడు.

గభాలున నోరు మూసింది జయలక్ష్మి.

"అవునే. నన్నంటే ఏం పుచ్చు కుంటుందో కనుక్కొందామని పిలిచాను."

"మీతో చెప్పడనేకన్న ఏ గోడకో చెప్పడం మంచిది" అంటూ లేవబోయింది విజయలక్ష్మి.

పమిటచెంగు అంది పుచ్చుకొని ఒక్కలాగు లాగాడు కృష్ణమూర్తి. "ఇప్పుడు చెప్పు. సర్వశక్తులూ కేంద్రీకరింప బడ్డాయి. చెప్పినది చెప్పి నట్టు చేయడమే"

"నాకు తోచడంలే దిక్కడ. నా ఈడు ఆడతోడు కావాలి. ఇంట్లో సగంపైగా ఖాళీగా వుంది కాబట్టి ఎవరినయినా ఒక వాటాలో ఊరికే ఉంచితే బావుంటుంది."

"ఉదాహరణకి ?"

"సూర్యకుమారి మనఊరి బడిలో పనిచేస్తున్న మాష్టరుగారు"

"మంచిదేనా ?"

"మనకి తిరిగేస్తే బంధువుకూడా అవ్వచ్చు. మంచిది."

"అయినా అదేం ప్రశ్నలే, నీకు స్నేహితురాలవడమే ఆ అమ్మాయికి పెద్ద క్వాలిఫికేషను....అయితే ఇదే అరుగుచుంటివి నీ అప్లికేషను పుచ్చుకువి పెద్దాఫీసుకి."

"వీల్లేదు" అంది సదరు పెద్దాఫీసు పెద్దదిక్కులలో ఒకరు వివడమే ఆలస్యంగా.

"అదికాదమ్మా, పాపం ఆ పిల్ల ఆ ఇంట్లో ఇబ్బంది పడుతోందిట. నీలాంటి పెద్దవారి నీడనఉంటే ధైర్యం అనటాని...."

"అవునురా అబ్బీ ఆ అమ్మాయికి ధైర్యం కలిగించే ధైర్యం మనకుండద్దూ ?"

"అంటే ?"

"నువ్వు బస్తీలోనె ఎక్కువగా గడిపిన ప్రబుద్ధుడవి అవడంవలన పల్లెటూరి సంగతి తెలియదురా నాయనా నీకు ; పల్లెటూళ్లో పెళ్ళికాని ఆడపిల్ల ఉందంటే ఒకమాటా పలుకురాకుండా దాన్ని కాపాడడం కష్టం. అందునా ఆ పిల్ల ఈ ఊరిది కానప్పుడు, అంతకు మించి ఉద్యోగస్తురాలు కూడా అయినప్పుడు అందరికీ ఎంత తేలికో తెలుసా ? ఆ అమ్మాయి ఇప్పుడుంటున్న ఇంటిది—మన—నరసమ్మ చెబుతుంటుంది. "ఒక్క వరసవ అవస్తయి పోతోందనుకో వదినా, పిల్లమాత్రం పాపం మంచిది. కాని ఈ తుంటరి వెధవలతో నా ప్రాణం పోతోంది" అని. మనకి తోడుగా ఉండడంపోయి ఆ అమ్మాయికి కంటికి రెప్పలం కావాలి మనం"

"అది తోచడం లేదంటోంది. ఈ అమ్మాయయితే దానికితోడుగా ఉంటుందని...."

"రేపటినుంచి నువ్వు మా అమ్మదగ్గర భాగవతం చదవాలిట అమ్మ నీకు అర్థం చెబుతుందిట."

"నా మొఖంలా ఉంది మీ రాయబారం. నాకు తోడుకోసం అవి కూడా చెప్పారా ?"

"చెప్పద్దుటే మరి ; కోడలుపిల్ల అంటే ఆపేక్ష కదాని చివరికి నీ పేరుకూడా చెప్పాను"

"రామ రామ"

"పోనీ మగాడయితే ఇటువంటి అభ్యంతరం ఉండదు కదా అని అదీ చెప్పాను మన ఊళ్ళో పశువుల డాక్టరుగా వచ్చిన బసవరాజుని పెడదాం పోనీ అని."

"ఆయనెందుకుట–మీకు చదరంగానికి తోడా?"

"అమ్మకూడా అదే అంది. కాకపోతే "పేకాటకా" అనడిగి పెళ్ళి గాని మగాడు ఇంట్లో ఉండడానికి వల్లకాదంది....ఏదో సందడిగా ఉంటా డనుకుంటే."

ఫకాలున నవ్వేసింది జయలక్ష్మి

"నేను ఆడతోడు అడుగుతే....ఏపనికి వెళ్ళినా ఇంతేకదా యువ రాజుగారూ, అయినా ఎందు కిప్పటినుంచీ తమకి యౌవరాజ్య పట్టాభి షేకం? పెద్దవాళ్ళని ఏలనీయండి. తమరు కొన్నాళ్ళు ఉద్యోగం చేయ రాదూ?"

"ఇంత గౌరవ ప్రదమయిన వృత్తి లేదు."

"అని అన్నారు అత్తయ్య. మీ రసలు ఉద్యోగం చేస్తారనుకున్నాను గాని ఈ పల్లెటూళ్ళో, లంకంత కొంపలో వంటరిగా ఉంచుతారనుకో లేదు. పదిమంది పిల్లల మధ్య దాన్ని"

"మనింట్లోకూడా ఆ ఏర్పాట్లు చేసుకోవచ్చు రాణిగారూ, లేక పోతే."

"సర్లెండి. అదొక్కటే తక్కువ. మీరుద్యోగం అయినా చేయండి. నాకు ఆడతోడైనా ఏర్పాటు చేయండి. ఈ రెండూ కాకపోతే బండి కట్టిం చండి, మా పుట్టింటికి పోతాను"

ఆమె మాట పూర్తికాకుండానే "రంగడూ అమ్మాయిగారికి పెద్ద ఎద్దులబండి లోపల పరుపులు రెండుమూడువేసి కట్టు" అని కేకేశాడు కృష్ణమూర్తి.

"ఎప్పుడు నే వెడతానా అని యావ అమ్మాయిగారికి. నేను చస్తే వెళ్ళను. ఏమనుకున్నారో, మీకన్న మొండిదాన్ని!"

"ఏరా రంగడూ, కదుతున్నావా—రోడ్డుదాకా వెళ్ళాలి. సినిమాకి వెళ్ళి సాయంత్రానికి వచ్చేస్తాం. వచ్చేదాకా అక్కడే ఉండు" అని జయ లక్ష్మి వంక చూశాడు....

"సంతోషించాం లెండి" అంది చిరుకోపంతో, అది చూసి సంతో షించాడు....

ఒకపూట గడపదాటి బయటికి వెళ్ళకుండా ఇంట్లోనే కూర్చుని ఆలోచించాడు కృష్ణమూర్తి. కాఫీలు సరఫరా చేయలేక విసిగిపోయిన జయ లక్ష్మి ఆ మాటే చెప్పేసింది.

"ఏమిటి పెద్ద సోక్రటీసు లాగా పోజు పెడతారు? పోజవుతే బాగానే ఉందిగాని మధ్య నా కాళ్ళు పీక్కొస్తున్నాయి బాబూ తిరగలేక" అని.

"రైటో, గొప్ప అయిడియా వచ్చేసిం దమ్మడూ. కార్యార్థినయి వెళ్ళిపోతున్నాను. నా మూడ్ చెడగొట్టకు" అని రివ్వున సంధించి వదలిన బాణంలా బయటికి దూసుకుపోయాడు.

"ఏమిటే జయమ్మ. పొద్దున్నుంచీ అలా వున్నాడు అబ్బాయి?" అనడిగింది మీనాక్షమ్మగారు లోపలికి వస్తున్న కోడల్ని ఉద్దేశించి.

"ఆలోచన్లో ఉన్నారు టత్తయ్యా మీ అబ్బాయి. చూస్తున్నారుగా పొద్దుట్నుంచీ ఒక మరచెంబుడు కాఫీ కాచి ఉంటాను"

"వాడంటే నీకు బొత్తిగా వేళాకోళంగా ఉందే! పిచ్చి సన్నాసి నన్ను వదిలి ఒక్కరోజు వుండలేడు. అటువంటిది వారంరోజులు అమ్మ కనబడదంటే బెంబేలు పడిపోడుటే మరి ఆ దిగులుతో వెదవ కాఫీ తాగు తున్నాడు. ఇదుగో ఈ వారం రోజుల్లో వాడిని అశ్రద్ధచేయకు?"

నవ్వేసింది జయలక్ష్మి.

"నవ్వుతావే, నవ్వవూ మరి! ఆ చెంబుడు నీళ్ళు పోసుకుని పిల్లా డిని ఎత్తుకున్ననాడు తల్లి ప్రేమంటే ఏమిటో నీకు తెలిసొస్తుంది.... ఇంకెం తలే ఒక్క అయిదు నెలలు"

"ఎంతయినా మీ అంతా" అంది సిగ్గుపడుతూనే జయలక్ష్మి.

"వాడుట్టి అమాయకుడే. అందుకని...."

"అవును" అనుకుంది జయలక్ష్మి కూడా....

*　　　*　　　*

"రేపు మనింట్లో భోజనాలు ఏర్పాటు చేయించాము."

"ఎవరెవరికిట ?"

"నువ్వూ, నేనూ,...."

"నేనూ, మీరూ !"

"ఏది శేవులేగాని - మనిద్దరం, మీ బసవరాజు మరియు మీ సూర్య కుమారి"

ఆశ్చర్యపోయింది జయలక్ష్మి.

"ఎందుకుట ? మనింట్లో ఏదయినా ప్రత్యేక సందర్భం ఉందా లేక వాళ్ళిద్దరికి బదిలీ అయిపోయిందా ?"

"పాపం లోగడ కొంచెం తెలివితేట లుండేవోయ్ నీకు. కాని రాను రాను వ్చ్.... పాపం...."

"ఇదుగో నా మీదెవరికీ సానుభూతి ఉండనవసరంలేదు. ఈ పల్లెటూళ్లో ఉండేందుకు ఈ మాత్రం తెలివితేటలుంటే చాలు చెబుతే చెప్పండి లేకపోతే మానేయండి."

జయలక్ష్మి కోపం వస్తే కృష్ణమూర్తికి. మహాసరదా అందుకనే అలిగిన వేళల చూడాలి....అంటూ కూనిరాగం అలాపించి ఆ పైనది రాక లలలా అవి కాసేపని, తరువాత మళ్ళీరాక ఏమందామా అని సతమతమవుతున్న భర్తనిచూసి జయలక్ష్మికి నవ్వొచ్చింది. కాని పైకి నవ్వకుంటే మునిపంటితో పెదిమని నొక్కిపట్టి నియంతలా చూస్తున్న భార్యని చూచిన కృష్ణమూర్తి తనంత అదృష్టవంతుడు మరొకడులేడని తీర్మానించుకున్నాడు ఆ హుషారులోనే "చూడు జయా, నువ్వెళ్లి బుద్ధిమంతురాలిలా మీ సూర్యకుమారిని రేపు భోజనానికి పిలవాలి" అన్నాడు.

"అవునండి_ఎందుకని ఆవిడ అడుగుతే ?"

"మా వివాహ వార్షికోత్సవం అనేసెయ్ సీరియస్‌గా. లేకపోతే నాకు సూదిద లిస్తున్నారను"

"బాగానే ఉంది. మీకు సూదిదలిస్తున్నారంటే ఆ అమ్మాయి నమ్మద్దూ ? అయినా అదేం సరదా మీకు ?" అంది నవ్వునాపుకుంటూ.

"సీరియస్‌గా మాట్లాడుతుంటే జోకులు వేయకూడదు జయా, అవతల జీవితాలతో చెలగాట."

జయలక్ష్మికూడా బుద్ధిమంతురాలిలా, శౌనకాది మహామునుల్లా ముఖం పెట్టి "మరి కథాక్రమం చెప్పనిదే ఈ నాటకంలో నా పాత్ర నాకు తెలియద్దూ ?" అంది.

"ఏ రోజు "స్క్రిప్టు" ఆరోజే చెబుతుంటాను. అమ్మ వారం రోజులు మనకి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చేసింది కదా ? ఈ వారం అయే లోపల మంగళం మహత్ అయిపోవాలి....కమాన్ గెటప్ షూట్....సూర్య కుమారిని పిలుచుట.... ?"

"సరదాగా "హాపీ గెట్టు గెదర్" అన్నమాట. ఇవాళ మా ఆవిడ పుట్టినరోజు" అన్నాడు. కృష్ణమూర్తి అతిథు లిద్దరూ వచ్చాక.

"పెళ్ళి వార్షికోత్సవం అన్నారే ఆవిడ !" అంది సూర్యకుమారి.

"ఐ మీన్ అదే అదే ! దాని తరపున మీరూ నా తరపున ఈయన_ మిస్టర్ బసవరాజు వెటర్నరీ డాక్టరుగా కొత్తగా వచ్చారు. ఈవిడ మిస్ సూర్యకుమారి, ఇక్కడి స్కూల్లో పనిచేస్తున్నారు."

పరిచయాలవంగానే "చాలా ఆనందం అండి కలుసుకున్నందుకు" అని వారిద్దరూ నమస్కారాలు పెట్టుకునేందుకు వీలుగా వారి మధ్యనుంచి ఇవతలికి వచ్చాడు కృష్ణమూర్తి.

అయితే వాళ్ళమాత్రం చూడగానే మాట్లాడకుండా కాసేపు తలలు వంచుకుని మళ్ళీ ఒకసారి చూసుకుని తరువాత కూడబలుకున్నట్టు తలొక వస్తువుని ఏరుకుని దాన్నే తదేకంగా చూస్తుండి పోయారు.

కృష్ణమూర్తి దిగాలు పడబోయాడు. అయితే అంతలోనే "పాపం

సిగ్గుకాబోలు" అని సరిపెట్టుకుని "రండి రండి. భోజనాల టోర్నమెంటు కానిద్దాం జయమ్మా వడ్డిస్తావుటోయ్'' అని కేకేశాడు.

"అందరం నిఖార్సయిన తెలుగువాళ్ళం కనుక పచ్చిమిరపకాయ బజ్జీలు వేయించాను. ఆవిడకో నాలుగు వేయవే జయా, ఇటు బసవరాజు గారికి, నో, నో నన్ను నువ్వు బలవంతం చేయనక్కరలేదు మిగిలినవన్నీ మనవే....ఏమిటి వీళ్ళిద్దరూ తినరేం ! ఇష్టంలేదా మీకు ?"

"ఇష్టమే కానండి ఈరోజు తినబుద్ధి కావడంలేదు" అన్నాడు బసవరాజు.

"మీరండీ—ఐ మీన్ నువ్వావిడ్ని అడుగు జయా" నవ్వేసింది జయలక్ష్మి.

"మీ సంగతి చూచుకుందురూ ?"

"అదేమిటి ఆవిడ్ని...."

"సరే, మీరే అడిగి వడ్డించండి."

జయలక్ష్మి వరస బొత్తిగా నచ్చలేదు కృష్ణమూర్తికి. ఆ విషయాన్ని కళ్ళద్వారా టూకీగా తెలియచేద్దామని ప్రయత్నించినకొద్దీ ఆవిడ పేట్రేగిపోయి నవ్వుతుంటే అతనికి వల్లమాలిన కోపం వచ్చింది.

అయినా ప్రస్తుతం సమయం కాదని గ్రహించిన వాడవడంవలన "ఔనండీ బసవరాజుగారూ—ఎలా ఉంది మీకు ఉద్యోగం ? అందరూ మీతో సహకరిస్తున్నారా ? కృత్రిమ పశు...."

అతనిమాట పూర్తి కాకుండానే "బాగానే ఉందండి" అన్నాడతను క్లుప్తంగా.

"చాలా మంచి విషయాలు చెప్పారండి, మీరింకా ఏ ఏ జాతుల పశువుల...."

అంతవరకు నవ్వు ఆపుకుంటున్నదల్లా ఫక్కున నవ్వేసింది జయలక్ష్మి.

కృష్ణమూర్తికి ఓర్పు నశించిపోయింది. తాడో పేడో తేల్చుకోవా

లని "ఎస్ మాడమ్, ఏమిటి నీ ఉద్దేశ్యం ? ఊరికే అలా నవ్వుతే పిచ్చి వాళ్ళంటారు" అన్నాడు.

"రేడియోవాళ్ళ ప్రశ్నల్లా మీరడుగుతుంటే నవ్వక ఏం చేయ మంటారేం మరి ?"

తరువాత కార్యక్రమం ఎలా నడపాలో ఆలోచించే లోపలనే తాను తప్ప మిగిలిన ముగ్గురూ చేతులు కడుక్కోడం చూసి లేవక తప్పలేదు కృష్ణమూర్తికి.

వక్కపలుకులు వేసుకున్నాక వెడతానండి అంటున్న బసవరాజుని బలవంతాన ఆపి "కాసేపు కారమ్స్ ఆడదాం జయా ! అవిడ్నికూడా ఆపు. మనిద్దరం ఒకపార్టీ, వాళ్ళిద్దరూ ఒకపార్టీ. మీరు కాదనకూడదు" అన్నాడు హడావుడిగా.

వాళ్ళు కాదనేపాటి ఓపికలేక ఊరుకున్నారు.

ఆట సాగుతుంటే ప్రస్తావన మాస్టర్లవైపు తిప్పాడు కృష్ణమూర్తి "కాలేజీ లెక్చరర్ల స్థితిగతులు బాగుపడ్డాయి. ఇక బాగుపడవలసింది బడి పంతుళ్ళు. అందులోనూ ముఖ్యంగా ఈ చిన్నస్కూలు మాస్టర్లు...."

తన సంభాషణ ప్రభావం శ్రోతలమీద ఎలా పనిచేస్తోందో చూదామని చుట్టూ చూశాడు కృష్ణమూర్తి. ఒక్క జయలక్ష్మి మాత్రం నవ్వే కళ్ళతో అతనివంక చూస్తోంది నవ్వుని బలవంతాన ఆపుకుంటూ.

సూర్యకుమారి, బసవరాజు తలలు వంచుకుని కూర్చుని ఉన్నారు.

ఇక అతనికి మాట్లాడబుద్ధి కాలేదు. అయినా మొండిగా "అమెరికా....ఏది అమెరికా...." అంటూ మొదలెట్టబోయాడు.

"ఇక్కడెక్కడ ఉందండీ అమెరికా చాలా దూరం" అంది జయలక్ష్మి మధ్యలోనే.

"జయలక్ష్మి. ఒక్కసారి ఇలారా, వాళ్ళిద్దరూ సింగిల్స్ ఆడతారులే ?" అంటూ రెక్క పుచ్చుకుని లోపల గదిలోకి లాక్కుని వెళ్ళాడామెని.

"ఏమిటి నీ ఉద్దేశ్యం ? నాతో సహకరించకపోగా నా ప్రయత్నా లన్నీ భగ్నం చేస్తావేం ? వాళ్ళిద్దరూ సరేసరి సంతాపసభలో మాట్లాడ బోయేవాళ్ళలా ముఖాలు వాళ్చాను. చప్"

"మీకు విషయం తెలియదు"

"నీకు తెలుసులే మహా !"

"అవును. అందుకనే మీ అవస్థ చూసి నవ్వుతున్నాను."

"వంటకూడా మానేసి, టీ తాగి తెల్లవార్లూ నవ్వుతూ కూర్చో !"

"వాళ్ళిద్దరి మధ్యా ఇదివరలో పెళ్ళిచూపులయాయి"

"వ్హాట్ ?"

"పెళ్ళిచూపులు, అంటే ఆ పశువుల డాక్టరుగారు ఈ బడిపంతు లమ్మ గారిని వచ్చి చూశారట లోగడ !"

"మరి చెప్పావుకావు శ్రీమతీ ?"

"మీ హడావుడిలో ఎవ్వరికీ అవకాశం ఇవ్వందే తమరు"

"మరి అప్పుడేమయిందిట ?"

"అప్పట్లో ఈ అమ్మాయి ఊహల్లోంచి ఇంకా లోకంలోకి వచ్చి పడలేదు. అంటే చదువుకుంటోందన్నమాట, అందుకని "ఛస్. పశువుల డాక్టరేమిటి ?" అనుకుందట.... అందుకే ఈ ఎడముఖం పెడముఖమూను."

"బాగానే వుంది ! మరి ఇప్పుడు ?"

"ఇప్పుడు ఇష్టమా అని నేను సూటిగా అడగలేదు. కాని అయిష్టం మాత్రం లేదనుకుంటున్నాను."

"రైతో, మరి మా వీరుడి అభిప్రాయం సేకరిస్తాను. నువ్వు కూడా అమ్మాయిని కదుపు. ఇప్పుడు మనది సహకార ఉద్యమం."

"ఎలాగయినా కొంచెం ఇబ్బందిలోనే పడింది కథ"

"నువ్వు నా వెనక ఉండు జయా. అమ్మ వచ్చేసరికి వీళ్ళ విద్దరినీ కట్టకట్టి ఆవిడ కాళ్ళమీద పడేసి, "పుత్రపౌత్రాభి వృద్ధిరస్తు" అని ఆవిడ దీవించేట్టు చేయనూ ?... వివదభీషణ శంఖము దేవదత్తమే"

* * *

"ఆసుపత్రికిచ్చిన మీ బిల్డింగులో దయ్యాలున్నాయిట కదండీ ః"
అనడిగాడు బసవరాజు ఒకరోజు.

చిద్విలాసంగా నవ్వాడు కృష్ణమూర్తి అవునన్నట్లుగా.

"మరి నాకిదివరలో చెప్పలేదేం ఎవ్వరూ ?"

"ఝడుసుకుంటారని ః ఇప్పుడు మాత్రం మీకిది చెప్పిందెవరు ?"

"నిన్నరాత్రి పడుకుంటే గలగల శబ్దాలు వినబడ్డాయి. చెప్పొద్దూ, భయంవేసింది. ఉదయం మీ పాలేరు వెంకటేశ్వర్లుని నిలదీసి అడిగాను. "ఏమిటిరా ఆ చప్పుళ్ళు" అని. చెప్పాడు. దయ్యాలున్నట్టు అనుమానం సార్ అని."

"ఔనుసార్ ఒట్టిదయ్యాలేం ఖర్మ. ఆడదయ్యం. అందులోనూ లంబాడీదయ్యం అంటారు అంతా. రాత్రులు పడుకోవడం, ముఖ్యంగా వంటరి మగాళ్ళు పడుకోవడం మంచిదికాదు....ఆసుపత్రికి కాబట్టి పగలే కదా ఖాళీగా ఉంటే ఇచ్చాం. కాని అందులోనే మీరు మకాం పెట్టేసరికి మీకు చెప్పాలో, మానాలో తెలియలేదు నాకు."

"మరిప్పుడు నన్నేం చేయమంటారండి. నా క్కొంచెం దయ్యాలన్నా, దేముళ్ళన్నా నమ్మకం జాస్తి."

"నేనూ ఆ పాయింటే ఆలోచిస్తున్నాను. నాకూ గట్టినమ్మకం. దృష్టాంతం అగపడుతుంటే కాదని ఎలా అనగలం చెప్పండి సార్"

"పోనీ ఇంకో ఇల్లు తీసుకుందామన్నా దొరకదు కదండి ఈ ఊళ్ళో."

"లాభంలేదు" అన్నాడు కృష్ణమూర్తి లాభం లేదన్నట్టుగానే ముఖం పెట్టి.

ఇంక ప్రయోజనం లేదని "కృష్ణమూర్తిగారూ, మీరు ఉంటున్న ఇంట్లోనే వరండాలో కాస్తస్థలం ఇప్పించండి, అలాగే ఉంటాను. ధైర్యంగా ఉంటుంది" అన్నాడు బసవరాజు.

"ఇదికూడా లాభంలేదు గురువుగారూ, మా అమ్మ ఒప్పుకోదు. ఇస్తే సంసారుల కివ్వమంది. బ్రహ్మచారులకి మాత్రం వీల్లేదంది."

తలవంచుకున్నాడు బసవరాజు.

నవ్వుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

అంతకు కొద్దిసేపు తరువాత సూర్యకుమారి వచ్చింది జయలక్ష్మి దగ్గరికి.

వస్తూనే "చూడండి వదినగారూ, నా పని నే చేసుకుపోతూ, నా బతుకు నేను బతుకుతుంటే నన్నల్లరి చేయాలని ఎలా ప్రయత్నిస్తున్నారో?" అంది.

ఆమె కంఠంలోని జీరవిని జాలిపడి ఆమె వంకచూసింది జయలక్ష్మి. ఏడ్చినదానికి గుర్తుగా ఆమెకళ్ళు, ముక్కు ఎర్రబడి వున్నాయి.

"ఏమయింది?"

"చూడండి ఈ ఉత్తరం - నేనున్న ఇంటి కిటికీలో పెట్టిపోయా రెవరో" అనిచ్చింది.

చదివింది జయలక్ష్మి—

"నే చెప్పిన విషయం ఏం చేశావు? నా స్తోమతుని సామాన్యంగా అంచనా వేయకు, దెబ్బతిని పోతావు. తలచానంటే అది జరిగి తీరాలిసిందే" అని వుంది.

"అవునూ. ఇది ఎవరు రాశారంటారు?"

"నాకేం తెలుసండీ! చూసేసరికి గుండె ఝల్లుమంది. జీవితంలో మాట అనిపించుకుని ఎరగను" అని ఒక్కసారి కళ్ళు అద్దుకుని "అన్నయ్యగారితో చెప్పి అదెవరో కనుక్కుని కొంచెం చివాట్లు వేయ మనండి" అంది.

"ఎవరినని వేస్తారు? అయినా చెబుతాలెండి.... చూడండి. ఆడది ఒంటరిగా ఉండడం_అందులోనూ పల్లెటూళ్ళలో ఉద్యోగం చేసుకుంటూ ఉండడం—అందరికి ఎంత చులకనయిపోతుందో? ప్చ్, మనం ఎంత చదువుకున్నా మగాడి నీడనే మనకి రక్షణ"

మరోసారి కళ్ళద్దుకుంది సూర్యకుమారి.

ఆ మర్నాడు సాయంత్రం చీకటి పడుతున్న వేళలో.

"ఇలా నన్ను రమ్మని చీటి రాయటంలో—అందునా మారుపేరు పెట్టుకు రాయడంలో మీ ఉద్దేశ్యమేమిటి ?" అని అడిగింది సూర్యకుమారి.

"నేనా....మీకా....రాయడమా ?" ఆశ్చర్యపోయాడు బసవరాజు.

"అలా ఫర్లాంగు కొకమాట చొప్పున చెప్పినంత మాత్రాన తప్పించుకోలేరు. అసలు జయలక్ష్మిగారు నన్ను ఈ చీకటి పడుతున్న వేళలో ఇంటి వెనక భాగంలోకి రమ్మని, కాసేపు మాటాడాలని రాసిందంటేనే ఆశ్చర్యపోయాను—ఇంట్లోనే మాట్లాడచ్చుకదా పెరట్లోకి రమ్మంటుందేమిటి పైగా చీకట్లో పని – దీని వెనక ఇంత కథ ఉందని తెలుసుకోలేక పోయాను. ఆవిడపేరు పెట్టుకుని ఇలా రాయడం ఎందుకు ? నేనంటే ఎందుకు మీకింత కచ్చి ? నేనల్లరి పడితే మీకేం వస్తుంది ?" ఈ ఆఖరిమాట లంటుంటే ఆమె గొంతు వణికింది.

"చూడండి....నా మాట వింటారా ?....నేను మీకు చీటీ రాయలేదు. ఆ మాట మళ్ళీ మీ రంటే నన్ను ఇదే వేళకి ఇక్కడికి రమ్మని చీటి రాసి పంపింది మీరంటాను. కావాలంటే ఇదుగో !"

అతని మాటకి ఆమె ఆశ్చర్యపడింది. నిజమో అబద్ధమో తెల్చుకోలేని సందిగ్ధంలో పడింది.

అంతలో—

గణగణ మని గంటలు మ్రోగించుకుంటూ బుసలు కొట్టుకుంటూ ఎద్దు తమ మీదికి వస్తుండడం ఇద్దరూ ఒకేసారి చూశారు.

కెవ్వుమని చిన్న కేక వేసింది సూర్యకుమారి.

తరతరాలుగా స్త్రీకి అండగా నిలబడే పురుషజాతి పౌరుషం ప్రస్తుత సన్నివేశంతో భయాన్ని దూరంచేసింది బసవరాజులో.

"రక్షించండి" అన్నట్టుగా అతన్ని పెనవేసుకుపోయింది సూర్యకుమారి.

"నీకేం భయంలేదు. నా కంఠంలో ప్రాణంవుండగా నిన్నెవరూ ఏమీ చేయలేరు....నువ్వు నా దానివి" అన్నాడు ఆవేశంగా బసవరాజు.

పవిచేసి వున్న ఎడ్లు దాణాకి ఎదురు చూస్తుంటాయి. వాటికీ, వాటి ఆహారానికి మధ్యవున్న వస్తువులని అవి పట్టించుకోవు. అందుకనే అవి వాటి గమ్యాన్ని చేరుకునే లోపున ఎవరయినా వాటి హడావుడికి బంగారు పడినా అది వాటి తప్పుకాదు.

గండం గడిచిపోయినందుకు, తృప్తిగా నిట్టూర్చాడు బసవరాజు. అయితే అతని చేతులుమాత్రం ఆమెని చుట్టే ఉన్నాయి.

"తెలియక అప్పట్లో మిమ్మల్ని కాదన్నాను" అంది సిగ్గుగా.

"ఇప్పుడు పెళ్ళివద్దని తెలివి తక్కువగా నేనూ అన్నాను మా ఇంట్లో. అందుకనే మనం అప్పట్లో విడిపోయాం. కాని ఇక నుంచి మన్ని ఏ శక్తి విడదీయ లేదు. నువ్వు "ఊ" అంటే !" అన్నాడతను.

"మీ ఇష్టం"

"శభాష్, బయటికిరా జయలక్ష్మి, సినిమా పూర్తయిపోయింది. ఇప్పుడు మనంతయారు చేసింది పతాక సన్నివేశం" అంటూ హడావుడిగా వస్తున్న కృష్ణమూర్తిని చూసి గభాలున వెడంగా జరిగి నిలబడ్డారు.

"మిమ్మల్ని అభినందిస్తున్నాను బసవరాజుగారు, జయా ఆవిడకి కూడా "డిటో" చెప్పు"

జరిగిందేమిటో తెలియక తెల్లబోతున్న వారిద్దరినీ చూసి జాలిపడి అసలు విషయం చెప్పింది జయలక్ష్మి.

"మీ ఇద్దరికి ఉత్తరాలు రాసింది మేమిద్దరం, తరువాత సమయం చూసి మిమ్మల్ని భయపెట్టేందుకని ఎడ్లని దాణాకి వదిలించారు మా యువ రాజుగారు. మధ్యాహ్నం నుంచి తిండిలేక ఎండగట్టారేమో మంచి బంగా రుగా వచ్చేసి మిమ్మల్ని కలిపేశాయి."

"అయితే దయ్యాలు ?"

"ఇదుగో ఈ వెధవే మీపాలిటి ఆడదయ్యం. ఇటు రారా వెంక టేశ్వర్లూ పాత్రల పరిచయం చేస్తున్నాను. వీడు మాకు పాలేరు. నాకు శిష్యుడు సూర్యకుమారి గారికి ఉత్తరం రాసి వాళ్ళింట్లో పడేయించింది మా ఆవిడ....అయ్యా అదండీ విషయం.

"జయా. నీకు ఆడతోడు. నాకు చిట్లపేక తోడు—రెండూ ఒక్క దెబ్బలో దొరికాయి. చూశావా : ఈ "మాస్టర్ బ్రెయిన్"కి జోహార్లర్పించు మరి"

ఆమె కండ్లలో తనంటేగల అభిమానంచూసి ఛాతి అయిదారంగుళాలు పెంచాడు సగర్వంగా ఆ యువరాజుగారు.

కొంతకాలం గడిచాక జయలక్ష్మి భర్తకి మళ్ళీ ఫిర్యాదు చేసింది—

"ఇదుగో ఏమండోయ్—ఈ సారి మీ పుత్రుడికి ఆడుకుందుకు తోడు కావాలిట" అని.

"బసవరాజా. విన్నావటయ్యా — ఆడపిల్లయితే మీకే మంచిది" అన్నాడు కృష్ణమూర్తి నవ్వుతూ.

*